

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТАКТИЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПАТРУЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Чурілова Тамара Адланівна

здобувач 3 курсу вищої освіти

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Науковий керівник: Плахотний Артем Павлович

Старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки, Підполковник поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Останнім часом в Україні актуалізувалась проблема забезпечення національної безпеки в основних її сферах, що пов'язано з появою нових та збільшенням уже існуючих традиційних внутрішніх загроз національним інтересам.

Вранці 24 лютого Володимир Путін оголосив початок військової операції на Донбасі. У цей же час по українських військових об'єктах почали завдавати ударів.

Воєнний стан в Україні введено у зв'язку з повномасштабною російською збройною агресією указом Президента №64/2022.

Відповідно до Закону України "Про національну безпеку України" реалізація завдань щодо забезпечення національної безпеки безпосередньо покладається на сектор безпеки і оборони.

Повний освітній цикл у сфері підготовки кадрів для сил безпеки України можна продемонструвати на прикладі підготовки фахівців для органів і підрозділів цивільного захисту [1].

Тактико-спеціальна підготовка працівників національної поліції України є необхідною складовою для забезпечення ефективного функціонування правоохоронних органів в умовах сучасної загрозової ситуації [2].

Різноманітні конфліктні ситуації в оперативно-службовій діяльності співробітників поліції, ситуації, в яких виникають підстави застосування силових прийомів, спеціальних засобів та вогнепальної зброї, слід відносити до екстремальних ситуацій. Екстремальні ситуації є різновидом надзвичайних ситуацій, тобто перевершують звичайні, у яких події з припинення правопорушень пов'язані з небезпекою.

Підтримка високого рівня готовності органів НПУ до проведення спеціальних операцій є важливим завданням. Проте потреба у проведенні спеціальних операцій виникає відносно рідко. Водночас повсякденна діяльність різних службових нарядів, оперативних служб поліції часто пов'язана з діяльністю в екстремальних ситуаціях, ефективність дій у яких залежить від прийняття оптимальних тактичних рішень та готовності до їх реалізації. Однак успішне виконання поліцейськими оперативнослужбових завдань багато в чому залежить і від умілого володіння прийомами особистої безпеки в типових та екстремальних ситуаціях [3].

Від готовності до дій в екстремальних ситуаціях залежить не тільки ефективність дій щодо припинення правопорушень та затримання осіб, які їх вчинили, а й особиста безпека співробітників поліції. Враховуючи це, професійно-пікладна підготовка є одним із важливих розділів професійної підготовки співробітників поліції, як в освітніх установах МВС України, так і безперервно у процесі професійно-прикладної підготовки в органах внутрішніх справ [1].

Професійно-прикладна підготовка включає тактичну, професійно-психологічну, правову підготовку до застосування заходів силового впливу, фізичну та вогневу підготовку, підготовку до застосування спеціальних засобів, засобів зв'язку, автомобільну та інші види підготовки, що визначаються специфікою діяльності галузевих служб, їх підрозділів та спеціальністю окремого співробітника.

На сьогоднішній день звичайна методика навчання тактико-спеціальної підготовки заключається в отриманні навиків з контрольованого володіння спеціальними засобами, зброєю, умінням орієнтуватися у ситуаціях з різними рівнями небезпеки, що є недостатньо ефективним для розвитку мислення в ситуаціях коли дійсно необхідно швидко приймати рішення [4].

Співробітники поліції тієї чи іншої галузевої служби, поряд із комплексом знань, умінь та навичок, що дозволяють виконувати свої функціональні обов'язки, повинні:

- вміти в екстремальних ситуаціях оперативно-службової діяльності приймати оптимальні рішення;
- мати навички професійного спілкування із різними категоріями громадян;
- вміти припиняти протиправні дії, у тому числі із застосуванням силових прийомів, спеціальних засобів, із застосуванням та використанням вогнепальної зброї [5].

Ці сторони підготовленості формуються насамперед у процесі професійно-ужиткової підготовки.

На нашу думку, одним із головних джерел удосконалення тактичної підготовки до дій в екстремальних ситуаціях мають стати дослідження дій співробітників поліції у подібних ситуаціях, які проводяться на сучасному організаційно-методичному рівні. Аналітичні огляди цієї роботи повинні систематично публікуватися та використовуватися у навчальному процесі в освітніх організаціях МВС України, а також вивчатися на заняттях із службової підготовки в органах НПУ.

Велике значення у професійно-прикладній підготовці співробітників поліції має практична правова підготовка до дій в екстремальних ситуаціях. Правова підготовка повинна вдосконалюватися на заняттях з тактики дій співробітників поліції в екстремальних ситуаціях, з фізичної та вогневої підготовки [5].

У процесі вирішення завдань з охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю працівникам поліції найчастіше доводиться діяти у ситуаціях, у яких правопорушники надають непокору законним розпорядженням та вимогам. У подібних конфліктних ситуаціях у діяльності поліції перевага надається несиловим способам впливу на правопорушників шляхом ведення переговорів і, як крайній захід, застосовуються прийоми рукопашного бою, спеціальні засоби та вогнепальна зброя, тобто заходи силового впливу.

Отже, професійно-прикладна фізична підготовка дозволяє розвивати фізичні здібності, формувати і покращувати рухові навички, виховати необхідні морально-вольові якості, збільшувати опір організму до негативного впливу особливих умов професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Бортник С.М. Рівень фізичної підготовки як ключова вимога до кандидатів на службу в Національній поліції України. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. праць. Харків: ХНУВС, 2018. С. 57-59.
2. Литвин О.М., Плахотний А.П. ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ. Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 881 p. 2023. p. 755.

3. ІВАНЮЩЕНКОВ, Артур Вячеславович; ПЛАХОТНИЙ, Артем Павлович. ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА В СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ. In: The 6th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society" (August 14-16, 2023) SPC "Sci-conf.com.ua", Kyiv, Ukraine. 2023. 671 p. 2023. p. 606.
4. Ткачова Ю. В., Плахотний А. П. МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 881 p. 2023. p. 864.
5. Криволапчук В. О., Кримська М. С., Ряшко С. М., Бутов С. Є. : навч. посібник для слухачів і курсантів ВНЗМВС України з навчальної дисципліни Спеціальна фізична підготовка / за заг. ред. проф. Є. М. Моїсеєва та проф. О. Ф. Долженкова. Київ-Одеса, 2009. 208 с.